

Risikorapport 2016 vedr. kapitaldækning

CVR-nr. 65746018

Fisker ved Storeklint

Møns Bank fejrer i 2017 sit 140 års jubilæum.

MønsBank
140 år - siden 1877

Banken med stærke relationer - værd at anbefale

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Risikostyringsmålsætninger og -politik	4
Anvendelsesområde	10
Kapitalgrundlag	11
Kapitalkrav	12
Eksposering mod modpartsrisiko	13
Kontracyklisk (modcyklisk) buffer	14
Indikatorer for global systemisk betydning	14
Kreditrisikojusteringer	14
Behæftede og ubehæftede aktiver	19
Anvendelse af ECAIér	20
Eksposering mod markedsrisiko	21
Operationel risiko	21
Eksposeringer mod aktier mv. der ikke indgår i handelsbeholdningen	22
Eksposeringer mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen	23
Eksposering mod securitiseringspositioner	23
Aflønningspolitik	24
Gearing	25
IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko	25
Kreditrisikoreduktionsteknikker	26
Avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko	27
Interne modeller for markedsrisiko	27

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Indledning

Formålet med denne rapport er at give et indblik i Møns Banks risiko- og kapitalstyring. Rapporten er udarbejdet i overensstemmelse med oplysningskrav i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 artikel 431-455 (CRR) og beskriver de forskellige typer af balanceførte og ikke balanceførte risici, som banken er eksponeret overfor.

Møns Bank offentliggør kapitalgrundlag og kapitalprocent i årsrapporten. Herudover oplyser banken i årsrapporten, at de samlede risikooplysninger offentliggøres samtidig på bankens hjemmeside [www.moensbank.dk/Om Møns Bank/Investor relations/Regnskaber m.v./Risikorapporter](http://www.moensbank.dk/Om%20M%C3%B8ns%20Bank/Investor%20relations/Regnskaber%20m.v./Risikorapporter).

Rapportering i henhold til oplysningskravet i CRR-forordningens artikel 435-455 sker på årsbasis, i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet, mens det tilstrækkelige kapitalgrundlag og kapitalbehov offentliggøres kvartalsvis i en separat rapport, der offentliggøres under samme link som nævnt ovenfor.

Dokumentet er opbygget således, at det følger kronologien i CRR-forordningens artikel 435-455.

Der omtales kun de områder, som banken beskæftiger sig med og dermed er relevante.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Risikostyringsmålsætninger og -politik, CRR artikel 435

Banken er eksponeret i forhold til forskellige risikotyper. Bankens bestyrelse fastlægger med udgangspunkt i bankens forretningsmodel og bankens strategiske målsætninger relevante risikopolitikker samt principper for risiko- og kapitalstyring. Formålet med bankens politikker for risikostyring er at minimere tab, der kan opstå som følge af uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

De væsentligste risikoområder for banken er kredit-, markeds-, likviditets-, operationelle- og gearingsrisici.

Banken har en tostrengt ledelsesstruktur med en bestyrelse og en direktion. Bestyrelsen har overordnet ansvaret for bankens strategiske udvikling herunder fastlæggelse af bankens forretningsmodel og herudover, at fastsætte bankens overordnede politikker. Direktionen har ansvaret for den daglige ledelse, og at de af bestyrelsen vedtagne politikker implementeres og efterleves i banken som helhed. Bestyrelsen har i instruks til direktionen (§ 70-instruksen) defineret direktionens rammer for at påtage risici.

Risikostyring i forskellige former er et tilbagevendende punkt på bestyrelsens dagsorden. I henhold til ny regulering af bestyrelsens ansvar og pligter foretog man i 2014 en ændring i udvalgsstrukturen og etablerede et risikoudvalg til bestyrelsens overvågning af bankens risici. Risikoudvalgets sammensætning fremgår af årsrapporten side 3 og arbejdsopgaverne fremgår af bankens hjemmeside [www.moensbank.dk\Om Møns Bank\Bestyrelse og Udvalg\Risikoudvalg\Risikoudvalgets kommissorium](http://www.moensbank.dk/Om%20Møns%20Bank/Bestyrelse%20og%20Udvalg/Risikoudvalg/Risikoudvalgets%20kommissorium). Ud over risikoudvalget har banken i 2011 i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget bankens complianceansvarlige som ansvarlig for risikostyringsfunktionen. Funktionen er organisatorisk sikret således, at den risikoansvarlige er tilstrækkelig uafhængig af bankens øvrige funktioner til, at den risikoansvarliges opgaver kan udføres betryggende. Herudover har banken implementeret en række procedurer og systemer, der har til formål at sikre, at risici identificeres og håndteres hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med gældende lovgivning. Banken søger til stadighed at udvikle disse værktøjer.

Jf. ovenfor skal bestyrelsen sikre, at der udarbejdes risikopolitikker og grænser på alle væsentlige risikoområder. Der rapporteres regelmæssigt til bestyrelsen med henblik på bestyrelsens kontrol, om de samlede risikopolitikker og de fastsatte grænser herfor bliver overholdt. Frekvensen for rapportering i forhold til de af bestyrelsen fastsatte rammer er fastlagt i bestyrelsens instruks til direktionen, men sker for en stor dels vedkommende på månedsbasis. Herudover sker den anden rapportering typisk kvartalsvis og halvårligt. Rapporteringen til bestyrelsen sker bl.a. fra bankens risikoansvarlige, hvis arbejdsområder omfatter bankens risikobehæftede aktiviteter på tværs af risiko bl.a. fra bankens risikoområder og organisatoriske enheder. Den risikoansvarlige er ansvarlig for at påse, at risikostyringen i banken sker på betryggende vis, herunder at der skabes et overblik over bankens risici og det samlede risikobillede. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og informere bestyrelsen, når specifikke risikoforhold påvirker eller kan påvirke banken. Herudover sker rapportering til bestyrelsen fra bankens kredit- og økonomiafdeling.

For ansvarlige ledere indenfor ovennævnte risikoområder, herunder også den risikoansvarlige, er der udarbejdet en af direktionen godkendt instruks. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, der skal sættes fokus på. Planen behandles og godkendes af bankens risikoudvalg.

Den risikoansvarlige bistår risikoudvalget. Den risikoansvarlige er udpeget af direktionen og godkendt af bestyrelse og refererer med ovennævnte undtagelser til bankens direktion. Afskedigelse af den risikoansvarlige skal godkendes af bankens bestyrelse.

Endvidere har bankens compliancefunktion ansvaret for at overvåge overholdelsen af finansiell lovgivning, branchestandarder og bankens interne retningslinjer på alle områder.

Banken har endvidere et revisionsudvalg. Sammensætningen af revisionsudvalget fremgår af side 3 i årsrapporten. Revisionsudvalgets arbejdsopgaver fremgår af bankens hjemmeside [www.moensbank.dk\Om Møns Bank\Bestyrelsen og Udvalg\Revisionsudvalg\Revisionsudvalgets kommissorium](http://www.moensbank.dk/Om%20Møns%20Bank/Bestyrelsen%20og%20Udvalg/Revisionsudvalg/Revisionsudvalgets%20kommissorium).

Overvågning og rapportering af risici i organisationen i øvrigt sker på daglig basis.

Bankens bestyrelse foretager løbende og mindst en gang om året en vurdering af bankens enkelte og samlede risici og tager i den forbindelse stilling til, om bankens risici er acceptable.

Nedenfor gennemgås de enkelte risikoområder i hovedtræk.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for tab, som følge af, at kunder misligholder deres indgåede betalingsforpligtelser.

Bankens målgruppe er private kunder samt små og mellemstore erhvervs-kunder med en sund økonomi i det nære markedsområde med filialdækning samt det sekundære i markedsområder med og uden konsulenttjeneste. Banken ønsker ingen eksponering mod udenlandske aktiviteter.

Den væsentligste risiko i banken er kreditrisikoen. Bankens kreditrisiko er styret af en overordnet kreditpolitik, der fastsætter bankens risikoprofil, der sikrer, at der er balance mellem indtjening og risiko.

Bankens kreditpolitik fastsætter principper indenfor følgende områder: kundetyper, typer af produkter, geografisk eksponering, eksponering indenfor udvalgte typer af sikkerheder, indtjening i forhold til valgt risikoprofil, store eksponeringer, branchemæssig spredning, koncentrationsrisici og rentefølsomhed.

Banken ønsker et rimeligt forhold mellem prisen på en kredit og den risiko, eksponeringen påfører banken. Ved prissætningen tages højde for eksponeringens størrelse, løbetid, kapitalbindingen, risikoen på kunden, sikkerhedsstillelse og indtjening på andre forretninger end udlån.

Banken har en tradition for en konservativ kreditpolitik, og der vil til stadighed være fokus på, at der gennem bankens kreditafdeling sker en effektiv styring og overvågning af bankens samlede krediteksponering.

I 2013 påbegyndte banken implementeringen af en ny kreditklassifikationsmodel og kreditklassificeringen er gennemført på 98 % af bankens samlede krediteksponering. Kreditklassifikationsmodellen skal bidrage til en vurdering af krediteksponeringens kvalitet samt udviklingen heri. Sideløbende, og som en validering af bankens egen model, anvendes en systembaseret ratingmodel stillet til rådighed af bankens datacentral. Dertil kommer at banken nedskriver individuelt på alle eksponeringer uanset eksponeringens størrelse. Finanstilsynet vurderede i forbindelse med tilsynsbesøg i 2016, at risikoniveauet er højere end bankens egen vurdering - særligt indenfor ejendomsfinansiering. Dette har banken forholdt sig til, og kundeklassifikationen er tilrettet i overensstemmelse med Finanstilsynets vurdering, ligesom banken i forlængelse af tilsynsbesøget har skærpet procedurerne omkring ejendomsfinansiering.

Banken klassificerer kunderne i 7 grupper i overensstemmelse med den risiko, der vurderes at være forbundet med lån til netop den enkelte kunde. Klassificeringen sker for privatkunder ud fra en række parametre herunder rådighedsbeløb, sikkerhed og reel formue. Erhvervs-kunder klassificeres ligeledes efter en række parametre herunder egenkapital, resultat, konsolidering og likviditet. Fordelingen på risikoklasser kan ses i årsrapporten for 2016 i note 3.

Med henblik på at sikre en spredning af bankens kreditrisiko har banken i sin kreditpolitik, fastsat mål for fordelingen af eksponeringer på kundetyper, branche og størrelse, således at ingen enkelteksponering, kundetype eller branche kan få afgørende indflydelse på bankens drift.

Uanset kreditbonitet må ingen eksponering have en størrelse på over 20% af bankens kernekapital.

Banken ønsker ikke eksponeringer inden for én branche, der udgør mere end 10-15% af de samlede udlån og garantier. Indenfor segmentet fast ejendom og byggeprojekter undet ét tilstræbes at ligge i intervallet 5 - 15%, og må på intet tidspunkt overstige 20%. For erhvervs-kunder under ét må der maksimalt være 75% af bankens samlede udlån og garantier.

Bankens betyrelse har indenfor rammerne af den vedtagne forretningsmodel i kreditpolitikken, fastlagt de overordnede principper for bankens kreditgivning og foretager med baggrund heri bevilling af de største eksponeringer. Bestyrelsen har endvidere videregivet beføjelser til direktionen.

Alle kundeeksponeringer hvori der er kreditforespørgsler, behandles af en rådgiver. Den største del af eksponeringerne bevilges decentralt. Større eksponeringer samt komplekse og markeringseksponeringer bevilges centralt af bankens kreditafdeling, direktion og bestyrelse. Lån og kreditter ydes på baggrund af kundens dokumenterede tilbagebetalings-evne, hvorfor sikkerhedsstillelse primært kræves for at afdække risikoen for, at betalingsevnen svigter af uforudsete årsager. Krav til sikkerhedsstillelse stiger i takt med lånets størrelse og afviklingstid. Sikkerhedsstillelse sker som hovedregel ved pant i ejendomme, værdipapirer, løsøre, virksomheds- og/eller fordringspant samt kontoindeståender. Herudover tages der eventuelt sikkerhed i selskabers aktier/anpartar, udbyttebegrænsningsaftaler, tilbagetrædelses-erklæringer, transport i tilgodehavender og garantistillelser samt kautioner. Ved lån med væsentlige blancoelementer afdækkes dødsfaldsrisikoen i videst muligt omfang. Bevilling af kreditfaciliteter til igangværende virksomheder baseres på en analyse og vurdering af regnskaber, budgetter, ledelse samt eksponeringens rentabilitet. Bevilling til nyetablerede virksomheder foretages som hovedregel på fuldt dækket basis. Bevilling af kreditfaciliteter til nyetablerede virksomheder baseres endvidere på en analyse og vurdering af forretningsplan og budgetter, ledelse, eksponeringens rentabilitet samt øvrige følsomhedsfaktorer.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Bestyrelsen har vedtaget principper for rapportering på kreditområdet. Bestyrelsen modtager kvartals- og halvårlig rapportering på kreditområdet. Bestyrelsen foretager 2 gange årligt en gennemgang af bankens eksponeringer. Kriterierne for gennemgangen fastsættes fra gang til gang af bestyrelsen. Som udgangspunkt omfatter gennemgangen altid bankens største eksponeringer, udvalgte eksponeringer med OIV-markering og herudover andre stikprøvevis udvalgte eksponeringer. § 78-eksponeringer gennemgås én gang årligt.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for, at markedsværdien af bankens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedspriserne.

Bankens bestyrelse har i markedspolitikken fastlagt de overordnede rammer og principper for styring af bankens markedsrisiko. Markedsrisikoen opstår som led i handel og beholdninger af værdipapirer og valuta. Markedsrisici er en konsekvens af bankens åbne position i de finansielle markeder og omfatter aktierisici, renterisici, valutarisici og ejendomsrisici.

Bankens grundlæggende målsætning er, at markedsrisikoen skal være "passende forsigtig" og har derfor defineret 8 punkter, der præciserer, hvad bestyrelsen opfatter som passende forsigtig. Indenfor hver risikotype er fastlagt konkrete risikorammer for overvågning og styring. Banken anvender kun afledte finansielle instrumenter (derivater) til afdækning af kunders finansielle instrumenter (modforretninger på renteswap).

Banken udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som dagligt påvirker banken.

Den daglige styring foretages af direktionen, der kan delegerer denne til medarbejderne. Økonomiafdelingen har ansvaret for opgørelse, overvågning samt kontrol og rapportering af markedsrisici. Overvågning og rapportering af markedsrisici sker på daglig basis. Rapporteringen til direktionen foretages ugentlig. Bestyrelsen modtager månedlige rapporteringer om udviklingen og udnyttelsen af de tildelte risikorammer.

Overvågningen sker ved hjælp af opgørelse af positioner sat i forhold til fastlagte rammer. Såfremt der er positioner, der overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres dette straks til direktionen. Såfremt en position overskrider direktionens samlede ramme og beføjelser, rapporteres der straks til bestyrelsen herom.

Renterisiko

Renterisikoen beskriver bankens samlede risiko for værditab som følge af ændringer i renten.

Bankens udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværender med kreditinstitutter er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel basis. Den primære renterisiko er knyttet til den supplerende kapital og den hybride kapital samt bankens beholdning af obligationer, som er relateret til bankens likviditetsstyring. Bankens obligationsbeholdning er for størstepartens vedkommende anbragt i korte og variabelt forrentede obligationer, således at markedsrisikoen mindskes mest muligt under de nuværende markedsvilkår med et historisk lavt renteniveau.

Bankens samlede renterisiko styres ud fra en overordnet beløbsramme for bankens samlede renterisiko. For obligationsbeholdningens vedkommende styres renterisikoen med udgangspunkt i en kombination af rammer for renterisiko, rammer for beholdningens størrelse samt for erhvervsobligationer, grænser indenfor de forskellige ratingkategorier. Herudover er der en grænse for maksimalt accepteret tab - fordelt på forskellige obligationstyper. Banken foretager ikke afdækning af bankens renterisiko.

Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning.

Bankens renterisiko er opgjort til 1,0 mio. kr. eller 0,4 % af kernekapitalen efter fradrag. Banken har eksponeringer på 0,1 mio. kr. i konverterbare realkreditobligationer med en renterisiko på 0,005 mio. kr.

Renterisikoen er siden sidste år steget fra 0,7 mio. kr. til 1,0 mio. kr.

Bankens renterisiko styres dagligt af Formueafdelingen. Overvågning og rapportering om renterisiko til bestyrelse og direktion foretages af Økonomiafdelingen.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Valutarisiko

Valutarisikoen angives ved valutakursindikator 1, som udtrykker det største numeriske beløb af korte eller lange nettopositioner opgjort i procent af kernekapitalen efter fradrag. Valutaindikator 1 udgør 26,9 %.

Valutarisikoen styres med udgangspunkt i loft for den totale valutaeksponering. Herudover er der loft for de mest gængse valutaer samt på øvrige valutaer i og udenfor OECD. Har banken ikke udnyttet rammerne til øvrige valutaer, kan den fulde ramme for valutarisiko udnyttes til EUR.

Langt den overvejende del af eksponeringen er mod EUR.

Formueafdelingen styrer dagligt valutapositionerne, mens Økonomiafdelingen overvåger og rapporterer til bankens bestyrelse og direktion.

Aktierisiko

Aktierisikoen styres med udgangspunkt i grænse for maksimalt accepteret tab og rammer for beholdningers størrelse. For nuværende er der alene ramme for børsnoterede aktier noteret på Nasdaq OMX Nordic. Samtidig er der fastsat lofter for enkeltpositioner. Af aktiebeholdningen på i alt 89,1 mio. kr. udgør finansielle anlægsaktier 88,7 mio.kr. Bankens beholdning af aktier i handelsbeholdningen udgør således i alt 0,3 mio. kr., hvilket betyder, at effekten af en aktiekursændring på eksempelvis 10 % er en ændring i kursværdien på 0,03 mio. kr.

Formueafdelingen styrer dagligt aktieeksponeringerne, mens Økonomiafdelingen overvåger og rapporterer til bankens bestyrelse og direktion.

Ejendomsrisiko

Banken ejer ejendomme for 23,7 mio. kr., heraf udgør domicilejendomme 13,8 mio. kr. og investeringsejendomme 9,9 mio. kr. Effekten af en ændring i ejendomsværdierne på alle vore ejendomme på f.eks. +/-10 % er mellem 1,0 mio. kr. og -2,4 mio. kr. (før skat).

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at banken ikke kan honorere sine betalingsforpligtelser ved hjælp af likviditetsberedskabet.

Bestyrelsen har besluttet en politik på likviditetsområdet, der fastlægger den overordnede risikoprofil og den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling med henblik på lønsomt at understøtte bankens forretningsmodel. I politikken er der fastsat en målsætning om en overdækning på 75 % i forhold til lovens minimumskrav, jf. FIL 152 (10%-kravet). Minimumskravet, jf. §152, der udfases i 2016, vil være en del af bankens styringsværktøj, indtil ny Tilsynsdiamant er implementeret.

Nye krav til likviditet, i henhold til kapitaldækningsreglerne, trådte i kraft fra 1. oktober 2015 og indføres frem mod 2018. Liquidity coverage Ratio (LCR) er et kortsigtet likviditetsmål, der skal sikre, at banken har tilstrækkelig likviditet til at modstå et 30-dages likviditetsstress. LCR angiver den mængde likvide "højkvalitetsaktiver", som et pengeinstitut skal have i sin beholdning for at kunne modstå en kortsigtet likviditetsstress. Beholdningen af "højkvalitetsaktiver" skal primært bestå af kontanter, centralbankindeståender og statsobligationer (de såkaldte Level-1a aktiver). Bankens skulle i 2016 have en LCR på 70%, i 2017 hæves kravet til 80%, og for 2018 og fremadrettet 100%. Bankens har et politisk mål, om at overdækningen skal udgøre 75%-point over det enhver tid gældende LCR minimumskrav. Herudover er der ligesom ved § 152 jf. ovenfor fastsat målsætning for, hvor længe overdækningen skal holde under et valgt længerevarende stressscenarium.

Banken har udfærdiget nødplan til fremskaffelse af likviditet/funding, ligesom der i bankens genopretningsplan indgår en yderligere beredskabsplan på likviditetsområdet, dersom banken kommer i en krisesituation. Af genopretningsplanen fremgår en række mulige handlinger, der er beskrevet med hensyn til effekt og tidshorisont.

Styringen af den samlede likviditet sker for at sikre, at bankens omkostninger til likviditetsfremskaffelse ikke stiger uforholdsmæssigt meget og for at undgå, at manglende funding forhindrer banken i at opretholde den vedtagne forretningsmodel. Ultimativt skal likviditetsstyringen sikre, at banken altid er i stand til at opfylde sine betalingsforpligtelser. Den kortsigtede likviditet styres via faste mål for likviditetsreserven kombineret med stresstest. Den langsigtede likviditet styres via stresstest og fokus på den strategiske struktur.

Bestyrelsen har fastsat, at likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig til at understøtte bankens forretningsmodel. Dette sikres primært ved målsætning om, at likviditetsoverdækningen i henhold til lovens krav til enhver tid skal være en overdækning på mindst 75% for § 152 og 75 %-point for LCR. Bankens overdækning er for § 152 opgjort til 228 % svarende til 661 mio. kr. og i forhold til bankens målsætning 443 mio. kr. Bankens dækning er for LCR opgjort til 383% svarende til 584 mio. kr. og i forhold til bankens målsætning 388 mio. kr.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Banken er opmærksom på, at der skal være et afbalanceret forhold mellem ud- og indlån - udtrykt ved udlåns/indlånsprocenten, der er opgjort til 71,7%.

Styring af bankens likvidetsrisiko varetages af Formueafdelingen og overvågningen varetages af Økonomiafdelingen. LCR-brøken opgøres dagligt. I forhold til LCR og FIL § 152 er der, afhængig af position i forhold til målsætning, udfærdiget retningslinjer for, hvor tit der skal følges op/rapporteres. Rapportering til direktion og bestyrelsen foretages som minimum på månedsbasis.

Kommisionen har endnu ikke offentliggjort et endeligt regelsæt på Net Stable Funding Ratio (NSFR), men det forventes at træde i kraft pr. 1. januar 2018. NSFR søger, at sikre stabile fundingsprofiler hos de enkelte banker, hvor sammenhængen mellem løbetiden af aktiver og fundingsiden er i fokus.

Dokumentation for hvordan likviditeten styres, beskrives i den årligt udarbejdede ILAAP (International Liquidity Adequacy Assessment Process), som tilgår Finanstilsynet efter forudgående behandling og godkendelse i bestyrelsen.

Operationelle risici

Operationel risiko er risikoen for direkte tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne processer, menneskelige fejl, systemmæssige fejl eller tab som følge af eksterne begivenheder herunder juridiske risici.

I henhold til kapitaldækningsreglerne skal banken indregne et beløb for operationelle risici ved opgørelse af kapitalgrundlaget/kapitalprocenten.

Banken anvender basisindikatormetoden, hvor kapitalkravet er 15 % af et gennemsnit af bankens netto rente- og gebyrindtægter over en treårig periode, der tillægges de risikovægtede aktiver til dækning af bankens operationelle risici. Trods muligheden for at forsikre sig mod tab, er der ingen mulighed for at anvende forsikring som risikoreducerende element, når basisindikatormetoden anvendes.

Bankens bestyrelse har i politik for operationelle risici angivet en ramme for identifikation, vurdering, overvågning og styring af den operationelle risiko. Derudover har banken flere politikker for IT-sikkerhed, kontroller og forsikring, der reducerer den operationelle risiko. En central del af sikkerhedspolitikken stiller en række krav til IT og personale, ligesom den stiller en række minimumskrav til håndtering af følsomme oplysninger. Banken har udarbejdet beredskabsplaner og nødplaner, som har til hensigt at sikre IT-driften trods eventuelle kritiske begivenheder.

Banken er medlem af Bankernes EDB Central (BEC), som varetager den daglige drift af IT systemerne. Banken følger de anvisninger, der modtages fra BEC.

Banken ønsker et stærkt kontrolmiljø, og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvorledes de enkelte kontroller skal foregå. For at mindske afhængigheden af enkeltpersoner, er der udarbejdet skriftlige arbejdsgange. Herudover søger banken til stadighed, at begrænse disse risikoområder ved uddannelse af medarbejdere på områder med størst afhængighed.

Der foretages en løbende registrering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici, herunder også de såkaldte nær ved tab. Registreringen danner baggrund for vurdering af, om forretningsgange bør justeres med henblik på at undgå eller minimere operationelle risici.

Banken har etableret en compliance- og risikofunktion, der skal medvirke til at sikre, at banken til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

Det er bankens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Bankens direktion og bestyrelse modtager regelmæssigt rapportering, der beskriver udviklingen i bankens operationelle risici.

Gearingsrisiko

Gearingsgraden beregnes ud fra kernekapitalen sat i forhold til eksponeringen.

Banken har fastsat procedurer med det formål, at imødegå risikoen for overdreven gearingsrisiko samt overvågning heraf. Bestyrelsen har fastsat maksimal grænse for bankens gearingsrisiko.

Gearingsgraden rapporteres kvartalsvis til bestyrelsen.

På nuværende tidspunkt er der ikke fastlagt et lovkrav om en maksimal gearingsgrad, men i EU-Kommissionens forslag til revision af CRR og CRV IV stilles der forslag om indførelse af et gearingskrav på 3 %, svarende til en maksimal gearing på 33 gange bankens kernekapital.

Banken overholder dette mål med en solid margin, idet gearingsgraden med overgangsordningen ultimo 2016 er opgjort til 8,6 %.

Ledelseserklæringer, CRR artikel 435, stk. 1, litra e og f

Bankens bestyrelse og direktion har den 21. februar 2017 godkendt risikorapporten for 2016.

Det er bestyrelsens vurdering, at bankens risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikosystemer er tilstrækkelige i forhold til bankens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af bankens overordnede risikoprofil i tilknytning til bankens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af bankens risiko-forvaltning, herunder af, hvordan bankens risikoprofil og risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Betyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af bankens direktion, bankens risikoansvarlige og complianceansvarlige samt på grundlag af bestyrelsens eventuelt indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risiko-områder generelt udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser, at en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser, at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder. Forretningsmodellen er aktuelt under revurdering, herunder præcisering og forenkling, hvilket vil have afsmittende indflydelse på enkelte af bankens aktuelle politikker og videregivne beføjelser.

Bankens forretningsstrategi er baseret på bankens vision og værdigrundlag om inden for sit markedsområde at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private og erhvervs-kunder. Banken ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af bankens produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som banken påtager sig sammen med helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Banken ønsker en passende robust kapital-base, som understøtter forretningsmodellen.

Bankens bestyrelse har overordnet fastsat et kapitalmål på bankens kapitalbehov + 4 %-point (indtil videre uden hensyntagen til bufferkrav).

Bankens kapitalbehov er opgjort til 10,0% og med en kapitalprocent på 16,1% og med bufferkrav (bevaringsbuffer) på 0,625%, har banken en overdækning på 5,5%-point.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt bankens aktuelle tal for disse grænseværdier.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

	Tilsynsdiamant	Møns Banks værdier
Udlånsvækst	< 20%	12,2%
Store eksponeringer	< 125%	64,4%
Likviditetsoverdækning	> 50%	228,0%
Funding ratio	< 1	0,6
Ejendomseksponering	< 25 %	16,0%

Fra 1. januar 2018 beregnes store eksponeringer af de 20 største eksponeringer i forhold til den egentlige kernekapital og grænseværdien ændres fra mindre end 125% af kapitalgrundlaget til mindre end 175% af den egentlige kernekapital.

I forbindelse med styrkelse af kapitalen forventer banken at kunne leve fuldt op til det nye krav.

Offentliggørelse vedrørende ledelsessystemer, CRR artikel 435, stk. 2

Bankens bestyrelsesmedlemmer og direktion besidder udover ledelsesposten i banken et antal øvrige bestyrelsesposter. Disse fremgår af årsrapporten side 23.

Bestyrelsen lever op til de kompetencekrav, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om bankens risici til at sikre en forsvarlig drift af banken. Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen, som er tilgængelig på bankens hjemmeside. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i Nomineringsudvalgets kommissorium, som er tilgængeligt på bankens hjemmeside.

Politik for mangfoldighed i bestyrelsen og Politik for kønsfordeling i ledelsen er ligeledes tilgængelige på bankens hjemmeside. Der henvises herudover til årsrapporten side 20 - 22.

Bankens bestyrelse har i medfør af Lov om finansiell virksomhed (FIL) § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at banken ønsker en sammensætning af bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde. Særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til forskellige fagligheder, erhvervs erfaringer, og alder.

Banken har i medfør af Lov om finansiell virksomhed § 80 b, stk. 1, nedsat et risikoudvalg. Udvalget mødes som hovedregel forud for bestyrelsens møder og herudover efter behov. Der har været afholdt 11 møder i risikoudvalget i 2016. Risikoudvalgets opgaver er beskrevet på [www.moensbank.com/Om Møns Bank/Bestyrelse og Udvalg/Risikoudvalg/Risikoudvalgets kommissorium](http://www.moensbank.com/Om%20Møns%20Bank/Bestyrelse%20og%20Udvalg/Risikoudvalg/Risikoudvalgets%20kommissorium).

Anvendelsesområde, CRR artikel 436

Formålet med denne rapport er at give indblik i bankens risiko- og kapitalstyring.

Oplysningsforpligtelserne gælder for:

Møns Bank A/S
Storegade 29
4780 Stege
Cvr.nr. 65 74 60 18
Telefon 55 86 15 00

Møns Bank A/S har ingen datterselskaber.

Alle opgørelser i denne rapport er pr. 31.12.2016.

Risikoreport 2016 vedrørende kapitaldækning

Kapitalgrundlag

Kapitalgrundlaget , CRR artikel 437 litra a, d og e
Kapitalgrundlag:

	1.000 kr.
Aktiekapital	24.000
Overført overskud	265.743
Udbytte til aktionærene for regnskabsåret	2.400
Aktionærernes andel af egenkapitalen	292.143
Indhavere af hybrid kernekapital	34.475
Egenkapital	326.618
Indhavere af hybrid kernekapital	-34.475
Egentlig kernekapital før fradrag	292.143
Frdrag for foreslået udbytte	-2.400
Frdrag for immaterielle aktiver	-1.032
Frdrag for kapitalandele i finansielle enheder	-33.132
Frdrag for forsigtig værdiansættelse	-789
Andre fradrag	-1.305
Egentlig kernekapital	253.485
Hybrid kernekapital	34.475
Kernekapital før fradrag	287.960
Frdrag for kapitalandele i finansielle enheder	-11.044
Kernekapital	276.916
Supplerende kapital	34.624
Frdrag for kapitalandele i finansielle enheder	-11.044
Kapitalgrundlag	300.496

Hybrid kernekapital, CRR artikel 437 litra b og c

For en beskrivelse af bankens hybride kernekapital henvises til note 30 i årsrapporten.

Efterstillede kapitalindsud, CRR artikel 437 litra b og c

For en beskrivelse af bankens efterstillede kapital henvises til note 29 i årsrapporten.

Opfyldelse af minimumskrav til egentlig kernekapital og kernekapital, CRR artikel 492, stk. 2

Minimumskrav	Faktiske beløb	Krævet beløb til opfyldelse af minimumskrav		Overskydende beløb
		1.000 kr.	%	
Egentlig kernekapital	253.485	4,5%	84.094	169.391
Kernekapital	276.916	6,0%	112.126	164.790

Kapitalgrundlag omfattet af overgangsordning, CRR artikel 492, stk. 3

Bankens fradrag for "ikke væsentlige kapitalandele" i den finansielle sektor, der er omfattet af overgangsordninger udgør 22.088 tkr.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Kapitalkrav

CRR artikel 438, litra a og b

Der henvises til rapporten "Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og kapitalbehov 31.12.2016"

Risikoeksponering pr. eksponeringsklasse, CRR artikel 438, litra c

Bestemmelsen gælder for pengeinstitutter, der beregner de risikovægtede eksponeringer i henhold til standardmetoden.

Minimumskravet på 8% for hver eksponeringsklasse:

Kreditrisiko, modpartskreditrisiko, udvandringsrisiko og leveringsrisiko for standardmetoden	Risikoeksponering	Kapitalkravet på 8 %
	1.000 kr.	1.000 kr.
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	0	0
Eksponeringer mod institutter	17.388	1.391
Eksponeringer mod selskaber	354.134	28.331
Eksponeringer mod detail	625.319	50.025
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	221.205	17.696
Eksponeringer ved misligholdelse	93.032	7.443
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	38.642	3.091
Eksponeringer mod aktier	33.624	2.690
Eksponeringer mod andre	37.372	2.990
Eksponeringer i alt	1.420.716	113.657

Rapportering af risikoeksponeringer med markedsrisiko, CRR artikel 438, litra e samt artikel 445

Risikoeksponering med markedsrisiko:

Markedsrisiko	Risikoeksponering	Kapitalkravet på 8 %
	1.000 kr.	1.000 kr.
Poster med positionsrisiko (aktier, gældsinstrumenter)	153.235	12.259
Valutarisiko	50.770	4.061
Samlet risikoeksponering	204.005	16.320

Rapportering af operationel risiko, CRR artikel 438, litra f samt artikel 446

Banken anvender basisindikatormetoden til at opgøre kapitalkravet til den operationelle risiko. Kapitalkravet til den operationelle risiko er opgjort til:

Operationel risiko	Risikoeksponering	Kapitalkravet på 8 %
	1.000 kr.	1.000 kr.
Operationel risiko	243.306	19.464

Rapportering af kreditjusteringsrisiko for modparter - CVA , CRR artikel 384

Banken anvender standardmetoden til at opgøre kapitalkravet for CVA. Kapitalkravet for CVA er opgjort til:

CVA	Risikoeksponering	Kapitalkravet på 8 %
	1.000 kr.	1.000 kr.
CVA	739	59

De samlede risikoeksponeringer:

De samlede risikoeksponeringer fremgår af nedenstående tabel:

De samlede risikoeksponeringer	Risikoeksponering	Kapitalkravet på 8 %
	1.000 kr.	1.000 kr.
Kreditrisiko	1.420.716	113.657
Markedsrisiko	204.005	16.320
Operationel risiko	243.306	19.464
CVA	739	59
Samlet risikoeksponering	1.868.766	149.501

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Eksposering mod modpartsrisiko

Metode, CRR artikel 439, litra a

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser i henhold til en indgået finansiell kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklet.

Solvensmæssigt anvender banken markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningens artikel 274.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

1. Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med positiv værdi.
2. For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR.
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I bankens bevillingsproces og i den almindelige overvågning af eksponeringer tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med bankens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og kapitalbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitalgrundlagskravet på 8 %, der er minimumskapitalgrundlag i henhold til den 8+ metode, som banken anvender til at opgøre det tilstrækkelige kapitalgrundlag og kapitalbehov.

Politikker, CRR artikel 439, litra b

Vedrørende eksponeringer med kunder i eksponeringsklasserne erhvervsvirksomheder og detailkunder behandles rammer for finansielle kontrakter efter bankens normale kreditvurderingsprincipper.

Politikker vedrørende wrong way og ratingafhængig sikkerhedsstillelse, CRR artikel 439, litra c og d

Dette vurderes ikke relevant, da banken ikke anvender denne sikkerhedsstillelse.

Modpartsrisiko efter Markedsværdimetoden, CRR artikel 439, litra e og f

Bankens modpartsrisiko efter markedsværdimetoden fordelt på risikovægte ses af nedennævnte tabel:

Modpartsrisiko	Positiv bruttodagsværdi af finansielle kontrakter	Den opsamlede eksponeringsværdi af modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden
	1.000 kr.	1.000 kr.
Modpart med risikovægt 35 pct.	2.045	716
Modpart med risikovægt 50 pct.	264	132
Modpart med risikovægt 75 pct.	1.892	1.419
Modpart med risikovægt 100 pct.	4.266	1.120
I alt	8.467	3.387

I CRR er der et særskilt kapitalkrav til OTC-derivater til dækning af risikoen for tab som følge af værdireguleringer ved forringelser af modpartens kreditværdighed. Pengeinstitutts CVA-tillæg forøger de risikovægtede poster med 739 t.kr.

Interne modeller, CRR 439, litra i

Banken anvender ikke interne modeller, og punktet vurderes derfor ikke relevant.

Kontracyklisk (modcyklisk) buffer, CRR artikel 440

Den kontracykliske buffer sikrer, at banken har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække tab i kriseperioder.

I lyset af Finanskrisen og de procykliske mekanismer, der bidrog til den opståen og forstærkede dens virkning, er der i CRR-forordningen indført krav om en kontracyklisk kapitalbuffer, der alene sættes i kraft i perioder med en overnormal udlånsvækst. Hensigten hermed er at sikre, at kreditinstitutter i perioder med økonomisk vækst opbygger et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække tab i krisetider.

Den kontracykliske buffer opbygges, når den samlede vækst i udlån anses for at bidrage til opbygningen af systemisk risiko, og nedbringes i kriseperioder. Buffersatsen fastsættes af myndighederne i de enkelte EU-lande. I Danmark fastsættes buffersatsen af Erhvervsministeriet på baggrund af udvalgte indikatorer, bl.a. udlån i forhold til BNP i Danmark.

Banken har både eksponeringer i Danmark, Norge og Sverige, men da bankens totale udenlandske krediteksponeringer udgør under 2 % af bankens samlede krediteksponeringer, betragtes udenlandske eksponeringer som danske eksponeringer ved opgørelsen af den kontracykliske kapitalbuffer. Den gældende danske kontracykliske buffersats andrager 0% i 2016. Og banken har derfor ikke en kontracyklisk kapitalbuffer.

Indikatorer for global systemisk betydning, CRR artikel 441

Møns Bank er ikke systemisk vigtig, hvorfor denne artikel ikke er relevant for banken.

Kreditrisikjusteringer

Definition på misligholdte værdiforringede fordringer samt fremgangsmåde for måling af nedskrivninger, CRR artikel 442, litra a og b

Banken foretager nedskrivning på udlån efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsbørsmæglerselskaber §§ 51-54, når der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, som har en virkning for forventede fremtidige betalinger.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender, herunder garantier, foretages såvel individuelt som gruppevist. I vurderingen af nedskrivningerne er der taget højde for den seneste præcisering af reglerne jf. Finanstilsynets vejledning og regnskabsbekendtgørelsen bilag 10. Nedskrivninger til tab foretages, når der er objektiv indikation for værdiforringelse, samt en nedskrivningsberegning, der viser behov herfor.

For individuelle nedskrivninger anses objektiv indikation for værdiforringelse i det mindste at være indtruffet i tilfælde af en eller flere af følgende begivenheder:

- * Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- * Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter
- * Banken yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder, eller
- * Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Nedskrivning foretages med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivning og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet, herunder realisationsværdi af eventuel sikkerhed. De forventede fremtidige betalinger er opgjort med udgangspunkt i det mest sandsynlige udfald på opgørelsestidspunktet. Til beregning af den tilbagediskonterede værdi anvendes for fastforrentede udlån den oprindeligt fastsatte effektive rente og for variabelt forrentede udlån den aktuelt fastsatte effektive rente.

Nedskrivningerne foretages såvel individuelt som gruppevist. Individuelt vurderede udlån, der ikke er nedskrevet individuelt, behandles efter den individuelle vurdering i de respektive grupper.

Den gruppevise vurdering foretages på grundlag af en makroøkonomisk segmenteringsmodel, der er udviklet og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter. Modellen er baseret på statistisk materiale for tab i hele pengeinstitutsektoren tilpasset bankens egen udlånsportefølje, herunder vurdering af tidlige hændelser, som modellen ikke tager hensyn til.

Der henvises endvidere til anvendt regnskabspraksis i årsrapporten side 35.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Samlede eksponeringer efter værdjusteringer og nedskrivninger samt periodens gennemsnit, CRR artikel 442, litra c og e

Værdien af eksponeringerne opdelt efter eksponeringsklasser fremgår af nedennævnte tabel.

Eksposter opdelt efter eksponeringsklasser	Værdien af eksponeringer efter regnskabsmæssige værdjusteringer og nedskrivninger og før hensyntagen til virkningerne af kreditreduktion	Eksposterne gennemsnitlige størrelse i løbet af perioden	Heraf udgør eksponeringer mod en SMV
Eksposter:	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
mod centralregeringer eller centralbanker	135.720	76.107	0
mod institutter	50.137	85.613	0
mod selskaber	473.848	506.007	395.124
mod detail	1.417.395	1.375.587	673.580
sikret ved pant i fast ejendom	589.780	558.788	377.035
ved misligholdelse	96.175	100.109	0
forbundet med særlig høj risiko	50.206	12.551	0
mod aktier	88.721	93.419	0
mod andre	56.496	64.222	0
i alt	2.958.478	2.872.403	1.445.739

Geografisk fordeling, CRR artikel 442, litra d

Eksposterne geografiske fordeling fremgår af nedennævnte tabel.

Eksposterne geografiske fordeling	Det nære marked område	Det øvrige Sjælland	Øvrige	I alt
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Eksposter mod institutter	27.503		22.634	50.137
Eksposter mod selskaber	222.697	248.360	2.791	473.848
Eksposter mod detail	910.525	430.307	76.563	1.417.395
Eksposter sikret ved pant i fast ejendom	399.231	180.966	9.583	589.780
Eksposter ved misligholdelse	78.297	16.584	1.294	96.175
Eksposter forbundet med særlig høj risiko	49.206	1.000		50.206
Eksposter mod andre	61.607	213.123	6.207	280.937
Eksposter i alt	1.749.066	1.090.340	119.072	2.958.478

Risikoreport 2016 vedrørende kapitaldækning

Branchefordeling, CRR artikel 442, litra e

Eksporeringsernes branchefordeling fremgår af nedennævnte tabel.

Eksporeringsernes branchefordeling	Centralbanker	Institutter	Selskaber	Detail	Sikret ved pant i fast ejendom	Misligholdelse	Forbundet med særlig høj risiko	Aktier	Andre poster
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri			96.930	145.457	28.338	17.027			
Industri og råstofindvinding			14.952	12.861	7.649	535			
Energiforsyning				8.066	1.345				
Bygge og anlæg			39.123	91.960	28.684	6.990	31.927		
Handel			32.936	104.210	26.592	3.398			
Transport, hoteller og restauranter			1.696	44.551	29.068	19.828			
Information og kommunikation			41.078	6.596	1.801			4.742	
Finansiering og forsikring	135.720	50.137	64.944	44.214	17.628	4.092		81.082	
Fast ejendom			84.341	99.221	187.241	3.986	18.279		
Øvrige erhverv			59.005	116.445	48.688	5.505		2.897	
Privat			38.843	743.814	212.746	34.814			56.496
Eksporering i alt	135.720	50.137	473.848	1.417.395	589.780	96.175	50.206	88.721	56.496

Restløbetid på krediteksponeringer, CRR artikel 442, litra f

Restløbetid på krediteksponeringerne indenfor balancen fremgår af nedennævnte tabel.

Restløbetid på krediteksponeringer	Anfordring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Eksporeringer mod centralregeringer eller centralbanker	49.709	86.011	0	0	0
Eksporeringer mod institutter	40.925	0	5.947	0	3.265
Eksporeringer mod selskaber	19.595	17.112	62.188	190.109	184.844
Eksporeringer mod detail	20.093	47.474	127.192	422.812	799.824
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	1.079	21.390	40.804	102.544	423.963
Eksporeringer ved misligholdelse	9.119	5.357	17.385	50.903	13.411
Eksporeringer forbundet med særlig høj risiko	2.093	1.948	13.715	2.005	30.445
Eksporeringer mod aktier	0	0	0	0	88.721
Eksporeringer mod andre	56.496	0	0	0	0
Eksporeringer i alt	199.109	179.292	267.231	768.373	1.544.473

Risikoreport 2016 vedrørende kapitaldækning

Misligholdte og værdiforringerede fordringer, CRR artikel 442, litra g

Værdiforringerede fordringer og nedskrivninger opdelt på brancher fremgår af nedennævnte tabel.

Misligholdte og værdiforringerede fordringer opdelt på brancher	Misligholdte og værdiforringerede fordringer	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Individuelle	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	18.882	1.331	947
Industri og råstofindvinding	4.080	1.674	411
Energiforsyning	0	0	0
Bygge og anlæg	17.555	8.684	3.353
Handel	15.548	8.776	794
Transport, hoteller og restauranter	41.842	20.213	433
Information og kommunikation	0	0	0
Finansiering og forsikring	13.046	9.145	-926
Fast ejendom	16.018	5.799	2.157
Øvrige erhverv	20.911	13.613	3.747
Privat	100.756	58.281	258
I alt individuelle	248.638	127.516	11.174

Misligholdte og værdiforringerede fordringer opdelt på brancher	Misligholdte og værdiforringerede fordringer	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Gruppevise	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Erhverv	555.003	3.900	-636
Private	381.940	982	-542
I alt gruppevise	936.943	4.882	-1.178

Geografisk fordeling af misligholdte og værdiforringerede fordringer, CRR artikel 442, litra h

Værdiforringerede fordringer og nedskrivninger fordelt på betydende geografiske områder fremgår af nedennævnte tabel.

Eksponeeringer opdelt efter eksponeeringsklasser	Misligholdte og værdiforringerede fordringer	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året
	1.000 kr.	1.000 kr.
Det nære markedsområde	185.828	87.274
Det øvrige Sjælland	55.448	34.476
Øvrige	7.362	5.766

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Bankens udvikling i nedskrivninger/hensættelser, CRR artikel 442, litra i

Bankens udvikling i nedskrivninger/hensættelser fremgår af nedennævnte tabel.

Ud over nedenstående nedskrivninger og hensættelser har banken en underkurskonto i forbindelse med bankens overtagelse af sparekasserne i Fanefjord og Kongsted. Den samlede underkurskonto herfra udgør 5.139 t.kr.

Udvikling i nedskrivninger/hensættelser	Individuelle nedskrivninger/hensættelser		Gruppevise nedskrivninger/hensættelser		Nedskrivninger/hensættelser på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko	
	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer
	1.000 kr.		1.000 kr.		1.000 kr.	
Akkumulerede nedskrivninger/ hensættelser primo	116.274	7.186	5.747	0	545	0
Bevægelser i året						
Nye nedskrivninger/hensættelser	27.445	2.340	1.382	0	613	0
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger/hensættelser	17.759	2.125	2.560	0	133	0
Andre bevægelser (netto)	3.582	0	313	0	0	0
Endeligt tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	9.427	0			345	0
Akkumulerede nedskrivninger/ hensættelser ultimo	120.115	7.401	4.882	0	680	0

Risikoreport 2016 vedrørende kapitaldækning

Behæftede og ubehæftede aktiver, CRR artikel 443

Banken har alene behæftede aktiver i forbindelse med derivater (renteswap). Behæftede aktiver i forhold til clearingssystemer og lånefaciliteter i Nationalbanken, betragtes alene som behæftede ved udnyttelse af faciliteten.

Vedrørende EBA retningslinjernes afsnit II, nr. 2 (retningslinjernes side 4)

Oplysninger om behæftede og ubehæftede aktiver:

		Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
		010	040	060	090
		1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
010	Indberettende instituts aktiver	8.231		2.500.777	
020	Lån på anfordring			220.023	
030	Aktieinstrumenter			89.061	89.061
040	Gældsinstrumenter			798.321	798.321
100	Lån og forskud excl. lån på anfordring	8.231		1.276.309	
120	Andre aktiver			117.063	

Vedrørende EBA retningslinjernes afsnit II, nr.3 (retningslinjernes side 4)

Oplysninger om modtaget sikkerhedsstillelse:

		Dagsværdi modtaget behæftet sikkerhedsstillelse eller egne gældsinstrumenter, der er udstedt	Dagsværdi modtaget sikkerhedsstillelse eller egne gældsinstrumenter, der er udstedt til rådighed for behæftelse
		010	040
		1.000 kr.	1.000 kr.
130	Sikkerhedsstillelse af det indberettende institut		1.527.026
140	Lån på anfordring		70.646
220	Lån og forskud excl. lån på anfordring		1.456.380

Vedrørende EBA retningslinjernes afsnit II, nr.5 (retningslinjernes side 5)

Oplysninger om behæftede aktiver/modtaget sikkerhedsstillelse og tilknyttede forpligtelser:

		Modsvarende passiver, eventuale forpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtaget sikkerhedsstillelse og egne udstedte gældsinstrumenter, bortset fra behæftede covered bonds og ABS'er
		010	030
		1.000 kr.	1.000 kr.
010	Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	6.971	8.231
020	Derivater	6.940	8.200
040	Indskud	31	31

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Anvendelse af ECAI'er

Vedrørende CRR artikel 444, litra a - e

Banken har udpeget Standard & Poor's Rating Services som kreditbureau (ECAI). Banken anvender BEC (datacentral), som modtager eksterne kreditvurdringer fra Standard & Poor's Rating Services via SIX Financial. Der foretages en løbende IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Rating Services.

BEC har konverteret Standard & Poor's Rating Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR artikel 111-134.

Tabellen viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Rating Services kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20%	0%
2	A+ til A-	50%	20%
3	BBB+ til BBB-	100%	50%
4	BB+ til BB-	100%	100%
5	B+ til B-	150%	100%
6	CCC+ og under	150%	150%

Eksponeringsklasser hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Rating Services

Eksponeringsklasse	Eksponeringsværdi inden risikovægtning	Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin
Eksponeringer:	1.000 kr.	1.000 kr.
mod institutter	48.637	17.388
mod selskaber	374.703	174

I bankens kapitalgrundlag er der fratrukket eksponeringer mod institutter på 55,2 mio. kr.

Risikoreport 2016 vedrørende kapitaldækning

Eksposering mod markedsrisiko, CRR artikel 445

Skemaet nedenfor viser kapitalgrundlagskravene indenfor markedsrisikoområdet.

Risikotype	Risikoeksposering	Kapitalkrav på 8 %
	1.000 kr.	1.000 kr.
Poster med positionsrisiko (aktier, gældsinstrumenter)	153.235	12.259
Valutarisiko	50.770	4.062
I alt eksponeringer med markedsrisiko	204.005	16.320

Operationel risiko, CRR artikel 446

Banken er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici som er: "Risiko for tab som følge af uheldige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelig fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder herunder juridiske risici.

For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer banken de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Banken anvender basisindikatormetoden til opgørelse af kapitalgrundlagskravet til de operationelle risici.

I 2016 udgør den operationelle risiko 15 procent af de gennemsnitlige basisindtægter de seneste tre år svarende til 243,3 mio. kr., hvilket giver et kapitalgrundlagskrav på 19,5 mio. kr. Banken gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under bankens opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag/kapitalbehovet.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Eksponeringer mod aktier mv. der ikke indgår i handelsbeholdningen, CRR artikel 447

Banken har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål, at understøtte bankens forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger mv. Banken påtænker som udgangspunkt ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. De løbende omfordelinger udgør i helt overvejende grad de handler der gennemføres med selskabernes aktier. Dermed betragtes omfordelingerne som det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen (typisk indre værdi), og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser). Banken regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvis, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

For øvrige noterede aktier i sektorselskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med et skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Herudover har banken mindre beholdninger af noterede aktier, som er erhvervet som led i at understøtte erhvervsfremme i lokalområdet.

Aktier udenfor handelsbeholdningen

Nedennævnte tabel specificerer bankens aktier udenfor handelsbeholdningen

	1.000 kr.
Primo beholdning	95.396
Tilgang ved køb	14.926
Urealiseret gevinst/tab	4.611
Realiseret gevinst/tab	266
Afgang ved salg	26.478
Ultimo beholdning	88.721

Som følge af, at urealiserede gevinster/tab indgår i resultaopgørelsen medregnes de også i kernekapitalen.

En ændring på 10 procent af den opgjorte markedsværdi på aktier udenfor handelsbeholdningen vil påvirke resultatet for skat med 8,9 mio. kr.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Eksponeringer mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen, CRR artikel 448

Bankens renterisiko udenfor handelsbeholdningen består primært af renterisiko på supplerende- og hybrid kapital samt fastforrentede udlån

Renterisikoen beregnes på baggrund af varighedsmål, defineret som en generel ændring i renten på 1 procentpoint (standard rentechok). Renterisikoen opgøres løbende via bankens risikostyringssystemer.

Bankens renterisiko udenfor handelsbeholdningen udgør 1.280 tkr. Nedenstående tabel viser renterisikoen udenfor handelsbeholdningen.

	Renterisiko
	1.000 kr.
Udlån	598
Pantebreve	140
Hold til udløb obligationer	295
Gæld til kreditinstitutter	-1
Indlån	-16
Supplerende kapital	-1.584
Hybrid kernekapital	-712
I alt renterisiko udenfor handelsbeholdningen	-1.280

Bankens renterisiko udenfor handelsbeholdningen udgøres primært af eksponeringer i danske kroner, jf. nedennævnte tabel.

	Renterisiko
	1.000 kr.
Danske kroner	-1.530
EUR	250
I alt renterisiko udenfor handelsbeholdningen	-1.280

I bankens kapitalbehovsproces vurderes yderligere, om bankens samlede renterisiko medfører, at der skal afsættes yderligere kapital. Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen stresses i disse beregninger jf. Finanstilsynets vejledning, hvorefter det medfører et tillæg til kapitalbehovet på 3 mio. kr.

Eksponering mod securitiseringspositioner, CRR artikel 449

Banken anvender ikke securitiseringer, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for banken.

Aflønningspolitik, CRR artikel 450

Bankens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for banken, som er godkendt af generalforsamlingen. Banken udbetaler ikke variable løndele til bestyrelse, direktion eller andre ansatte med indflydelse på bankens risikoprofil. Bankens lønpolitik fremgår af [www.moensbank.dk\Om Møns Bank\Bestyrelse og Udvalg\Aflønnings- og nomineringsudvalg\Lønpolitik](http://www.moensbank.dk/Om Møns Bank/Bestyrelse og Udvalg/Aflønnings- og nomineringsudvalg/Lønpolitik).

Banken har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med bankens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Bestyrelsen ønsker at tiltrække og fastholde bankens ledelsesmæssige kompetencer, hvorfor direktionsmedlemmer og ledende medarbejderes aflønning er fastlagt under hensyntagen til arbejdsopgaver, værdiskabelse og vilkår i sammenlignelige virksomheder.

Bestyrelsen har nedsat et aflønnings- og nomineringsudvalg, der forbereder bestyrelsens arbejde vedrørende aflønning. Aflønnings- og nomineringsudvalget består af den samlede bestyrelse. Udvalget mødes som hovedregel forud for bestyrelsens møder og herudover efter behov (forudsat at der er punkter til behandling). Udvalget har i 2016 afholdt 9 møder.

Der henvises til side 20 - 22 i årsrapporten, hvor henholdsvis aflønnings- og nomineringsudvalget og vederlag til ledelsen er beskrevet.

Kvantitative oplysninger om aflønning og fordeling af lønsum, CRR artikel 450, litra g - j

Der henvises til årsrapporten note 11.

Det kan endvidere oplyses at

- * Banken anvender alene kontante udbetalinger, dog har direktionen fri bil
- * Banken har ingen udskudte aflønninger
- * Banken har ikke udbetalt fratrædelsesgodtgørelse til ledende medarbejdere og risikotagere
- * Ingen personer i banken aflønnes med 1 mio. kr. euro i regnskabsåret.

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Gearing, CRR artikel 451

Med CRR-forordningen introduceres gearingsgraden, som er et risikoneutralt mål for, hvor stor den regnskabsmæssige gearing må være. Gearingsgraden beregnes som kernekapital sat i forhold til bankens uvægtede eksponeringer.

Bankens bestyrelse har sat øvre mål for ønskede positioner i finansielle aktiver, herunder obligationer og aktier.

Overvågning af gearingsgraden indgår i bankens løbende risikoovervågning og rapporteres kvartalsvis til bestyrelsen.

Gearingsgrad	Oplysninger
	1.000 kr.
Samlede aktiver, jf. årsregnskabet ekskl. derivater	2.501.352
Derivater (regnskabsmæssig værdi)	7.656
Værdipapirer (tillæg for modpartskreditrisiko)	810
Utrukne kreditfaciliteter, garantier og lånetilbud	751.386
Fradrag i kernekapital (sektoraktier mm) med overgangsordning	47.302
Fradrag i kernekapital (sektoraktier mm) med fuld indfasning af CRR-regler	58.346
Samlede eksponeringer til gearingsgradens beregning med overgangsordning	3.213.903
Samlede eksponeringer til gearingsgradens beregning med fuld indfasning af CRR-regler	3.202.859
Kernekapital med overgangsordning	276.916
Kernekapital med fuld indfasning af CRR-regler	265.872
Gearingsgrad med overgangsordning	0,086
Gearingsgrad med fuld indfasning af CRR-regler	0,083

Opdeling af balanceførte eksponeringer ekskl. derivater	Oplysninger
	1.000 kr.
Samlede balanceførte eksponeringer ekskl. derivater, nemlig:	2.501.352
Eksporeringer i handelsbeholdningen	791.485
Eksporeringer udenfor handelsbeholdningen, nemlig:	1.709.867
Eksporeringer mod centralregeringer eller centralbanker	135.720
Eksporeringer mod institutter	46.872
Eksporeringer mod selskaber	356.781
Eksporeringer mod detail	723.306
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	196.087
Eksporeringer ved misligholdelse	86.123
Eksporeringer forbundet med særlig høj risiko	19.761
Eksporeringer mod andre f.eks. aktieeksponeringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelse	145.217

IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko , CRR artikel 452

Banken anvender ikke IRB-metoden, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for banken.

Kreditrisikoreduktionsteknikker, CRR artikel 453

Netting, CRR artikel 453, litra a

Banken anvender hverken balanceført netting eller netting under stregen.

Politikker og procedurer for sikkerhedsstillelse, CRR artikel 453, litra b

Et væsentligt element i styringen af bankens kreditrisiko er, at reducere risikoen i de enkelte eksponeringer ved at tage pant i sikkerheder.

Banken prioriterer, at der tages sikkerhed i let omsættelige aktiver, herunder obligationer, aktier, ejendomme, løsøre mv. Ved kreditgivning til erhvervskunder skal tillige overvejes at etablere enten fordrings- eller virksomhedspant.

For fordelingen af bankens modtagne sikkerheder henvises til årsrapportens note 3.

Bankens kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af sikkerhedernes værdier, og værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyntagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Bankens aftaler med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at banken har adgang til at realisere ejendomme og værdipapirer, såfremt kunderne ikke opfylder sine betalingsforpligtelser overfor banken.

Banken har således faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at banken har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De pågældende procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i bankens kreditafdeling.

Hovedkategorier af sikkerheder, CRR artikel 453, litra c

Banken anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik ved opgørelsen af kapitalprocenten. Dette medfører, at banken kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

I CRR er det anført, hvilke finansielle sikkerheder banken kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der kun kan anvendes finansielle sikkerheder, som er udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.

Under hensyn til CRR afgrænsninger kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som banken normalt modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- * Indlånsmidler
- * Obligationer/Gældsinstrumenter - udstedt af stater samt ratede og ikke-ratede kreditinstitutter m.fl.
- * Aktier - indenfor og udenfor et hovedindeks
- * Investeringsforeningsbeviser

Garantistillere og kreditderivatmodparter, CRR artikel 453, litra d

Banken anvender garantier, som kreditrisikoreducerende middel ved opgørelse af de risikovægtede eksponeringer, udstedt af følgende typer modparter:

- * Centralbanker
- * Regionale og lokale myndigheder
- * Kreditinstitutter

Risikorapport 2016 vedrørende kapitaldækning

Markedskoncentrationer indenfor sikkerhedsstillelse, CRR artikel 453, litra e

Banken ønsker som udgangspunkt og generelt ikke at yde lån til investeringskreditter. Der er dog mulighed for at fravige dette princip i begrænset omfang, såfremt det skønnes hensigtsmæssigt og under hensyntagen til individuel vurdering. Banken har i sin politik på området defineret nogle krav og forudsætninger for etablering af investeringskreditter.

Sikkerhedsstillelse, CRR artikel 453, litra f - g

Banken benytter garantier og kautioner i forbindelse med sikkerhedsstillelse, hvor modparten er staten og centralbanker.

Banken anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR finansielle sikkerheder, garantier og kreditderivater til afdækning af kreditrisikoen. Tabellen nedenfor viser for hver eksponeringsklasse sikkerhedernes dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne inden for hver enkel eksponeringsklasse.

Kreditrisikoreducerende finansielle sikkerheder fordelt på eksponeringsklasse:

Kreditrisiko reducerende finansielle sikkerheder opdelt efter eksponeringsklasser	Krediteksponering (før sikkerheder og garantier)	Sikkerhedens værdi	Garantier
Eksponeringer:	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
mod selskaber	473.848	34.130	0
mod detail	1.417.395	47.200	792
ved misligholdelse	589.780	1.503	0
ved misligholdelse	96.175	119	0

Avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko, CRR artikel 454

Banken anvender basisindikatormetoden til opgørelse af operationel risiko, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for banken.

Interne modeller for markedsrisiko, CRR artikel 455

Banken anvender ikke interne modeller for markedsrisiko, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for banken.

Stege, den 21. februar 2017

Jens Ravn
formand

Peter Ole Sørensen
næstformand

Christian Brix-Hansen

Agnethe Hviid

Elly Nielsen

Stege

Storegade 29
4780 Stege
Tlf. 55 86 15 00

Åbningstider

Mandag-fredag
Torsdag

Kl. 10.00 - 16.00
Kl. 10.00 - 17.00

Præstø

Svend Gønges Torv 2
4720 Præstø
Tlf. 55 94 17 00

Mandag - fredag
Torsdag

Kl. 10.00 - 16.00
Kl. 10.00 - 17.00

Næstved

Vinhusgade 2
4700 Næstved
Tlf. 55 75 30 00

Mandag - fredag
Torsdag

Kl. 10.00 - 16.00
Kl. 10.00 - 17.00

Vordingborg

Algade 86
4760 Vordingborg
Tlf. 55 31 24 00

Mandag - fredag
Torsdag

Kl. 10.00 - 16.00
Kl. 10.00 - 17.00

Kongsted

Dyssevej 3, Kongsted
4683 Rønnede
Tlf. 54 88 61 00

Mandag
Torsdag

Kl. 9.00 - 12.00
Kl. 13.00 - 17.00

Fanefjord

Hjørnet 2
4792 Askeby
Tlf. 55 81 71 16

Mandag og fredag
Tirsdag-torsdag

Kl. 10-12 og kl. 13-16
Lukket

Møn Direkte

Tlf. 55 86 15 00